

Wyrok Trybunału w sprawie C-275/25 | [Kolwager]¹

Komunikat prasowy nr 148/26

Luksemburg, 15 października 2026 r.

Trybunał uściślił przesłanki ustalania miejsca zamieszkania dla celów podatkowych urzędników i innych pracowników Unii

A, członek personelu Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), opuścił Austrię w 1995 r. i przeniósł się do Luksemburga, aby podjąć tam pracę. Po zawarciu małżeństwa w 2010 r. przeniósł się do Niemiec, nadal jednak korzystał ze swojego mieszkania w Luksemburgu. W 2013 r. otrzymał on w darowiznie od swojego brata mieszkającego w Austrii pewną sumę pieniędzy.

Niemiecki organ podatkowy objął tę darowiznę podatkiem. Uznał bowiem, że A ustanowił w Niemczech dodatkowe miejsce zamieszkania dla celów podatkowych, równoległe do swojego miejsca zamieszkania dla celów podatkowych w Austrii, i że to ostatnie było zatem fikcyjne. A zaskarżył tę decyzję przed niemieckimi sądami, powołując się na protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej², zgodnie z którym urzędnicy i inni pracownicy Unii zachowują, pod pewnymi warunkami, swoje miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w swoim państwie członkowskim pochodzenia, czyli w niniejszej sprawie w Austrii.

Niemiecki federalny trybunał finansowy zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy zasada dotycząca miejsca zamieszkania dla celów podatkowych przewidziana w protokole ma zastosowanie również do podatku od darowizn³. W przypadku odpowiedzi twierdzącej sąd ten pragnął również ustalić, czy członek personelu Unii, który osiedlił się w jednym państwie członkowskim w celu pełnienia swoich obowiązków, a następnie z powodów osobistych przeniósł swoje miejsce zamieszkania do innego państwa członkowskiego, zachowuje swoje miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w państwie pochodzenia.

W wyroku Trybunał orzekł, że zasada zawarta w protokole, zgodnie z którą urzędnicy i inni pracownicy Unii zachowują miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w swoim państwie pochodzenia, ma zastosowanie do podatku od darowizn.

Stwierdził, że pojęcia „podatku dochodowego i majątkowego” oraz „podatku od spadków”, wyraźnie wymienione w protokole, stanowią autonomiczne pojęcia prawa Unii. Chociaż podatek od darowizn nie został wyraźnie wymieniony w protokole, podatek ten wykazuje istotne cechy wspólne z podatkami od spadków i podatkiem dochodowym, w zakresie, w jakim obciąża on nieodpłatne przeniesienie majątku lub wzbogacenie wynikające z takiego nieodpłatnego przeniesienia majątku.

Trybunał podkreślił również, że wyłączenie podatku od darowizn z zakresu stosowania protokołu prowadziłoby do tego, że urzędnicy i inni pracownicy Unii, którzy opuścili swoje państwo pochodzenia, mieliby dwa miejsca zamieszkania dla celów podatkowych: jedno – w ich państwie pochodzenia – do celów stosowania podatków wyraźnie wymienionych w protokole, a drugie – w państwie członkowskim rzeczywistego miejsca zamieszkania, dla celów stosowania podatku od darowizn. Taka wykładnia byłaby sprzeczna z celem realizowanym przez protokół, polegającym na umożliwieniu określenia w sposób prosty i przewidywalny sytuacji podatkowej urzędników i innych pracowników Unii w celu wspierania atrakcyjności instytucji Unii.

Ponadto wykładnia ta byłaby również sprzeczna z celem neutralności przywilejów i immunitetów przewidzianych w protokole, który zakłada utrzymanie miejsca zamieszkania dla celów podatkowych w państwie pochodzenia, a także kompetencji podatkowych tego państwa. Co więcej, istnienie dwóch miejsc zamieszkania dla celów podatkowych w różnych państwach członkowskich – jednego dla celów podatku od spadków, a drugiego dla celów podatku od darowizn

– stwarzałoby ryzyko obejścia podatku od spadków w państwie pochodzenia poprzez dokonanie darowizny podlegającej korzystniejszym przepisom państwa miejsca zamieszkania.

W odniesieniu do drugiego pytania sądu niemieckiego Trybunał stwierdził, że urzędnik lub inny pracownik Unii, który w celu wykonywania swoich obowiązków osiedlił się w innym państwie członkowskim, a następnie ze względów osobistych przeniósł swoje miejsce zamieszkania do trzeciego państwa członkowskiego, **zachowuje miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w państwie pochodzenia, zgodnie z postanowieniami protokołu**. Miejsce zamieszkania dla celów podatkowych jest bowiem niezależne od miejsca zamieszkania zainteresowanego. Ponadto Trybunał przypomina, że regulamin pracowniczy urzędników Unii Europejskiej, podobnie jak regulamin pracowniczy EBI, nakłada na urzędników i innych pracowników obowiązek zamieszkiwania w miejscu ich zatrudnienia lub w jego pobliżu.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanych przez nie sporów, zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii.

Sąd jest właściwy do rozpoznawania wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, które dotyczą wyłącznie: 1) wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (VAT), 2) podatku akcyzowego, 3) kodeksu celnego, 4) klasyfikacji taryfowej towarów w Nomenklaturze scalonej, 5) odszkodowań i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład lub opóźnienia bądź odwołania usług transportowych lub 6) systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do rozpoznawania wszystkich innych wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

Trybunał ani Sąd nie wydają orzeczenia rozstrzygającego spór krajowy. Sąd krajowy powinien rozstrzygnąć sprawę zgodnie z orzeczeniem Trybunału lub Sądu. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotykają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Przedstawienie stanu faktycznego i ram prawnych odnosi się do okresu istotnego dla sprawy i opiera się na aktach sprawy.

Pełny [tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne na „[Curia Web TV](#)”.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa. Nie odpowiada ona rzeczywistej nazwie ani rzeczywistemu nazwisku żadnej ze stron postępowania.

² [Protokół \(nr 7\) w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej](#).

³ A dokładniej: art. 13 akapit pierwszy zdanie pierwsze protokołu.